

BİR İYİ BİN KÖTÜDEN İYİDİR

Rahmetli dedem köyde İbrahim Çavuş olarak bilinirdi. Okuma yazması olmadığı halde komutanları onu ÇAVUŞ yapmışlar. **Allah rahmet eylesin çok zeki bir insandı.** Dedemin yanında büyüdüğüm için bana küçük yaşta ne verilmesi gerekiyorsa dedem vermiştir. Yukarıdaki “**BİR İYİ, BİN KÖTÜDEN İYİDİR**” sözünü de ilk defa dedemden duymuştum. Ama küçük yaşlarda ne anlama geldiğini de bilmiyordum. Yaşım ilerledikçe, insanlarla hemhal oldukça bu sözün ne anlama geldiğini o zaman anladım.

Her iyinin kıymeti kendi cinsinin kötülerıyla kıyas edilerek anlaşılırmış. Örneğin iyi bir yarış atının yerini ve fiyatını, on tane yük arabası çeken atı bir araya getirsen etmez. Miadı dolmuş 20 tane eski arabayı bir araya getirsen fabrikadan çıkmış sıfır km. yeni model bir arabanın yerini tutmaz. 30 tane kötü komşu bir araya gelse iyi bir komşu etmez. Bu kural hayvanlar için, eşyalar için de aynıdır. Bunun tek istisnası vardır o da “**İNSANOĞLUDUR**” Çünkü bin kötü adam, bin kötü dost bir araya gelse iyi bir adam, iyi bir dost etmez.

Dolu bal tabağına her türlü sinek üşüşür. Ama tabaktaki bal bitince tabağın etrafında uçuşan sinek göremezsiniz. Şanı, şöhreti, makamı ve parası olan insanlar da tıpkı dolu bal tabağı gibidir. Etrafında dolaşın insanları dost sanırlar. Ama insanoğlunun sahip olduğu imkânlar da insanda kalıcı değildir. Bunları kaybettiği takdirde dolaşan çıkarıcı dostların hiç biri kalmaz. İşte gerçek dostlar o zaman peyda olur.

Yine rahmetli dedemden dinlediğim bir dostluk hikayesiyle yazıma devam edeyim. Zengin aile çocuklarının arkadaşları çok olur. Oldukça zengin bir adamın şımarık büyüyen bir çocuğunun çokça arkadaşı varmış. Gecenin geç saatlerine kadar arkadaşları ile beraber gezer, tozarmış. Babası sorduğunda “ Babacığım merak edilecek bir şey yok dostlarımla, arkadaşlarımla beraberim” dermiş. Babası: “ Oğlum dost dediğin, arkadaş dediğin birkaç tane olur, o da her zaman değil, ihtiyacın olduğunda seni gelir bulur” dese de delikanlı aldırmamış: “Baba benim bütün arkadaşlarım gerçek dostumdur” diye cevap vermiş. Uzatmayayım baba oğluna “ Madem hepsi de gerçek dostun istersen bir denemesini yapalım” demiş ve oğlu da razı olmuş. Babası ahırda bir oğlak kesmiş, çuvalın içine koyarak ağzını da bağlamış oğluna “ Bütün arkadaşlarını dolaş ‘ben birini vurup öldürdüm, bana saklamada yardım edin’ diyerek bütün dost bildiği arkadaşlarının kapısını dolaşmış, arkadaşları ise duyar duymaz kapıyı yüzüne kapatmış. Üzgün bir şekilde eve dönen delikanlı babasına: “ Baba sen çok haklıymışsın” der. Bu defa babası: “Benim çok değerli bir Yumurtacı Ali diye bir dostum var, ona götür” der. Delikanlı babasının dostu Yumurtacı Ali’nin kapısını gecenin geç vaktinde kapısını çalar aynı şeyi ona söyler. Yumurtacı Ali delikanlıyı hemen evinin arkasındaki soğan tarlasına götürür ve kanlı çuvalı soğan tarlasına gömerler ve Yumurtacı Ali “ Babana selam söyle” diyerek delikanlıyı babasına yollar. Delikanlı büyük bir sevinçle babasına döner “ Baba dostluk bu olsa gerek” diye sevincini ifade eder. Baba “ Hayır oğlum, dostluk bu değil”, diyerek ertesi hafta pazarda Yumurtacı Ali’nin tezgahı bulunduğunu söyleyerek: “ Ona git tezgaha bir tekme vur yumurtaları kır, eğer Ali amcan bir söz söylemeye kalkarsa ona bir de tokat at” der. Delikanlı şaşırarak “ Olur mu baba, bu kadar iyi insana bu yapılır mı? “ dediğinde baba: “ Sen git dediğimi yap” Delikanlı çekine, çekine pazara gider Yumurtacı Ali’nin tezgahına bir tekme vurur ve yumurtalar kırılır. Yumurtacı Ali “ Ne yapıyorsun oğlum?” dediğinde, delikanlı bir de tokat

atar ve arkasına bakmadan kaçarken Yumurtacı Ali arkasından bağırmiş: “ Oğlum babana selam söyle biz bir tokata, bir soğan tarlasını kazmayız, 1000 tane yumurtanın kırılmasına da aldırmayız” der. Delikanlı sonunda Harbi dostluğun ne olduğunu anlar.

Bütün bunları Yunus gönüllü ve Alperen ruhlu yanık bir Müslüman kardeşimden aldığım **“DOSTLUK NEDİR?”** güzel paylaşımını sizlerle paylaşmak için yazdım. Buyurun hep beraber okuyalım: **DOSTLUK NEDİR?**

“Ömer Nasuhi Bilmen’in Büyük İslam İlmihali’ni okurken, şu hadis-i şerifle karşılaştım: **‘Eski dostluğu devam ettirmek, imandandır.’**

‘Dostlukta kıdem esastır’ nasihati gereğince, hemen üç kadim dostumu aradım ve Peygamber Efendimizin bu mübarek sözünü onlarla paylaştım.

İslama göre, dostluk, bir nasip meselesidir ve insanın dışında gelişir. Şununla dost olayım deyip olamazsınız. Dostluk, yürürken belirginleşen bir şeydir. ‘Katlandığımız değil, razı olduğumuz insanlar dostlarımızdır.’ ‘Önce refik, sonra tarik’ denilerek, yola çıkacağımız insanları dikkatli ve rikkatli seçmemiz tembihlenir.

İlk olarak şunu söyleyelim: ‘İnsanı yol değil, yol arkadaşları yorar.’ Yola çıkacağımız insanları yüzde yüz isabetle seçme şansımız ise maalesef yoktur. Çünkü bu seçimi veya elemeyi, esas itibarıyla yapacak olan bizler değilizdir; yoldur, yolculuktur. Yanımızdakinin dostumuz olup olmadığı, yolculuk esnasında ortaya çıkar. Özellikle siyasette ve ticaretle, bu yürüyüşlerin büyük bir kısmı hüsrarla sonuçlanır. Tanıdığımızı sandığımız insanları tanıyamamış olmanın üzüntüsü ve şaşkınlığı bizi, yolculuktan daha fazla yorar. Tam da burada, kırk yıl birlikte olmuş olsak bile, bir insanı ne kadar tanıyabiliriz? Rakamlar maddiyatı, harfler ise maneviyatı temsil eder. Dolayısıyla rakamlar (ve hesaplar) üzerinden sahici bir dostluk oluşmaz, sadece ortaklık kurulur.

Taraflar, ancak bir harfin (anlamın) ucundan tutarlarsa, dost olabilir veya kalabilirler.

Rakam ile harfi toplamaya kalkışırsanız eğer, bu işlem, sizi Nurettin Topçu’nun şu sözüne götürür: **“Menfaat yaşamak, ahlak ise yaşatmak ister.”** Kadim bir dostluğun oluşabilmesi için zorluklara, yokluklara ve imtihanlara ihtiyaç vardır.

Bütün bunlardan alınının akıyla çıkan münasebete ise ‘sınanmış dostluk’ diyoruz.

Şöyle anlatalım: Asıl marifet, bahar aylarında veya yaz mevsiminde değil, kışın açabilmektir. Yani iyi gün dostu olmak kolaydır, en mühimi, kötü gün dostu olabilmektir.

Toparlayalım, **dünyevi şeyler için kırk yıllık dostların birbirini yok saydığı günlerden geçiyoruz. Hesap yapmaktan iş yapmaya veya dostluk kurmaya vakit bulamayanların sayısı da her geçen gün artıyor. Bazı dost bildiklerimiz ise kırıcı, kıyıcı ve ifşa edici. Oysa dostluk, açmayı değil, kapatmayı gerektirir.**

Sözelimi dostunun sırrını herkesten saklamak, ayıplarını örtmek, sözüne müdahale etmemek, iyiliğini istemek, onun hüznüyle mahzun olmak; bütün bunlar, ‘dostluğun adaları’ arasındadır. Çünkü dostluk ve kardeşlik, öldükten sonra da devam eden kıymetlerimizden biridir. ‘Ahiret kardeşliği’ diye boşuna denilmiyor.”

Ağzınıza, dilinize, yüreğinize sağlık kadim dostum ve sevgili kardeşim.

Not: 27 Ekim Cumartesi günü Şehzadeler belediyesi personeli ile beraberdim.30 Ekim günü saat 11.00 İLE 12.00 arası EGE TÜRK TV. de GÜNDEM İZMİR programında, 5 aralık da da Manisa Mesleki Eğitim merkezi öğrencileriyle beraberim